

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

3. Vtrum beneficiati sint veri Domini bonorum Ecclesiasticorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

sa, tertia pro pauperibus & peregrinis quarta mensæ capitulari relicta, ut ea inter Canonicos & Clericos pro singulorum meritis distribuatur. Itaque hæc est origo Ecclesiasticorum beneficiorum ius, inquam, tributum Episcopo, alijsque clericis propter officium & obligationem suam percipiendi certam portionem reddituum ex Ecclesiæ prædijs &c. Unde certum est ipsorum prædiorum siue immobilium bonorum dominium non ad beneficiatos transire sed manere penes Ecclesiam.

C A P. III.

Utrum beneficiati sint veri Domini Ecclesiasticorum reddituum.

Bona Clericorum alia sunt patrimonialia (quæ ipsi ex hæreditate, arte, donatione obveniunt de quibus ut veri Domini possunt disponere) alia sunt bona quasi patrimonialia (quæ à fidelibus offeruntur Ministris tanquam stipendium laboris obmissas, Sacramentorum administrationem, funerals, nihil obstante, quod Clericus alios redditus habeat & hæc æquiparantur patrimonialibus. Nam ministri Ecclesiastici cum stipendium accipiant, non debent esse deterioris conditionis, quam alij officiales ut Iudex Tabelliones, *Dignus enim est operarius mercede sua* Luc. 10. At ministri seculares habent dominium stipendiorum suorum; Ergo) Alia bona sunt Ecclesiastica (quia secundum originem suam ad Ecclesiam pertinent, sed ab Ecclesia postea Clericis peculiari-ter deputatæ sunt, tanquam beneficium ob spirituale ab eis præstitum officium atq; de his est quæstio.

Bona siue redditus Ecclesiastici quatenus benefi-

Xx 2 ciatis

ciatis secularibus ad honestam sustentationem necessarij sunt pleno iure ad ipsos pertinent, adeo vel si quid sibi propria parsimonia ex victu detrahant, de eo disponere possunt dando V. C. Consanguineis, quæ vera sunt, etiamsi beneficiatus bona patrimonialia habeat probat: 1. Cor. 9. Quis militat suis stipendijs vnquam. Sed Clericus beneficiatus licet patrimonialia habeat, tamen operarius est. Ergo ex iustitia debetur ei stipendium.

NB. Nomine stipendij necessarij ad honestam sustentationem comprehenduntur etiam ea quæ ad familiam beneficiati pertinent ad hospitalitatem exercendam erga peregrinos & consanguineos ad honestas meritationes; insuper etiam æstimandi sunt labores extraordinarij.

- 3 Beneficiati reddituum Ecclesiasticorum Domini fiunt non absolutè sed cum onere annexo, vt quæ superflua sunt, pauperibus, vel in alium pium usum erogare ex iustitia obligati sint, quod Domini sint superfluum patet, quia absentibus subtrahuntur redditus. Ergo si præsentibus sunt comperant dominium reddituum, Deinde non vouerunt paupertatem, ergo sunt capaces, Ecclesia autem non reddit eos incapaces: Quod autè superflua ad pios vsus dare debeant, patet SS. canonib. & cõmuni sententia DD Deinde notũ est ex sacris Can: Si beneficiati superflua ad pios vsus expèdunt peccare eos mortaliter, tali autem obligatione potest proficisci ex lege charitatis, ergo oritur ex iustitia propter annexum onus superflua in pios vsus erogãdi; accedit etiã auctoritas Cõcil. Trid. prohibētis, ne ex redditib. Ecclesiæ cõsanguineos ditare studeant, excipe si consanguinei sint pauperes & nisi aliæ longe grauiore aliorum necessitates occurrant.

Bene-

Beneficiatus ex redditibus Ecclesiasticis suos filios etiam spurios alere tenetur si indigeant, & ipse patrimonialia bona non habeat, quia *dos succedit loco alimentorum*. Excipe nisi liberi sint in obsequio parentis.

Beneficiatus licet patrimonialia bona habeat, potest ex bonis Ecclesiasticis filio subministrare sumptus ad studia literarum. Ratio, quia cum pater non teneatur filio præstare sumptus maiores, qui requiruntur ad studia, sequitur talem filium si propria bona non habeat revera esse indigentem, ideoque ex bonis Ecclesiasticis sumptum ipsi ministrari posse.

Clerici testari de redditibus Ecclesiasticis ad pias etiam causas iure communi prohibentur. Ratio, quia redditus superflui post mortem debentur Ecclesie unde profecti sunt. Minutiora tamen in remunerationem beneficiorum famulis V. C. testamento relinquere possunt, maiora etiam si debita sint obliqua, quæ nisi præstarentur actio negotiorum gestorum intentari possit; At verò de bonis patrimonialibus possunt testari si tamen intestati decedant & nullos habeant consanguineos succedit Ecclesia.

Consuetudo, ut Clerici de bonis Ecclesiasticis testentur ad causas profanas non videtur esse iusta neque approbata sed tantum toleratur; Nam consuetudo, quæ legi naturali ac diuinæ repugnat corrupte laudanda est: Tales autem est hæc: Ergò: Nam omnes DD. fatentur beneficiatos mortaliter peccare si ecclesiasticos redditus superfluos in usus profanos expendant. Ergò etiam si mortis causa de ijs disponant peccant mortaliter. Aliud verò est sentien-

dum de consuetudine testandi ad causas pias & in remunerationem meritorum, quæ Ecclesia à beneficiato & consanguineis eius accepit. Toleratur tamen consuetudo testandi ad profanas causas in Germania, quia facile aboleri non potest; non verò ut bona & laudabilis approbata est cum sacris canonibus & primæ ut dixi beneficiorum institutioni-
pforumque fundatorum voluntati prorsus repugnet.

8 Beneficiatus nec merus usufructarius est, nec propriè usufructuarius s comparatione honorum stabilium, ex quibus reditus percipit: nam usufructarius solum potest capere fructus necessarios ad usum quotidianum, beneficiatus autem tum in suos, tum in alios usus pios dum vivit disponere non prohibetur, minus autem homo beneficiatus, qui usufructuarius, quippe non potest is disponere post mortem fructus, secus usufructuarius.

9 Donatarij, legatarij & hæredes non possunt accipere aut retinere quod ipsis ex Ecclesiasticis superfluis reditibus relinquatur, nisi pauperes sint; Ratio, si enim reditus Ecclesiastici superflui ex naturali iustitiæ lege in pium aliquem usum erogari debeant, quia in tali onere ac tacito pacto à fidelibus profecti sunt, sequitur, si eos alius titulo donationis aut legati accipiat in conscientia tutum non esse sed restituere obligatum. Quia tamen prior sententia ob DD. auctoritatem probabilis est, ideo plurimi eam in praxi bona fide sequuntur, ad causas pias donare non est dubium & plerumque bona relicta à beneficiato censentur propria parsimonia collecta de quibus per consuetudinem disponere possunt.

10 Fructus pendentes tempore mortis aut renun-
ciationi

tionis beneficiati partim ad ipsam, partim ad successorem spectant pro rata parte anni, quia beneficiarius (qui non est proprie usufructuarius neque fideicommisso proprie grauat) quam optimè stipendiario comparatur, sed stipendiarius & quicumque pro opere præstandi solarium annuum habet id, & vel hereditibus eius debetur secundum proportionem temporis anni, quo officium suum præstitit. Ergo id similiter de beneficiario dici potest, pensionarius enim accipit pensionem instar alimenti, ergo secundum proportionem temporis anni, in quo vixit, debetur illi portio pensionis. Deinde argumentum huius assertionis sumitur ex l. diuortio ff. soluto matrimonio lucrante præcedente fructus in fundo dotali secundum proportionem temporis. Eadem ratio est de beneficiario moriente.

Regulares beneficiati plenam suorum reddituum administrationem habent à SS. Canonibus concessam. II

C A P. IV.

Quotuplex sit beneficium Ecclesiasticum.

Beneficium aliud est seculare (quod Clericis secularibus competit. Aliud regulare, quod regularibus addictum est: Nam beneficium regulare non potest conferri Clerico seculari neque vice versa. Excipe nisi Monachus eligatur ad Episcopatum vel aliam Prælaturam secularem. Item cum licet Prælati potest Monachus fieri Vicarius Episcopi tamen tabulis retentis.

Canonici regulares sine dispensatione Papæ ad Parochiam non possunt promoueri.

Si conuentus Regularium deficiat reformari debet per religiosos eiusdem ordinis si fieri potest; seculus per alios religiosos. Clericorum secularium